

ne-politik
politik
ex-politik

Od listopadu roku 2010, kdy jsem se stal (krajským) zastupitelem Prahy – opozičním, jsem byl stále nespokojenější se směřováním našeho hlavního města a s prací mých kolegů politiků z jiných stran.

Věděl jsem (univerzitní vzdělání, širší kontext, politické diskuze, poradci z FA ČVUT), že Praha se nevyvíjí zdravým a udržitelným směrem, neboť mj. např.:

Abnormálně velké **množství lidí se stěhovalo za město.**

Dálnice byly každé ráno notně **přetížené.**

Záchytná parkoviště byla plná.

Opravy komunikací se nedaly provádět bez vážnějších komplikací.

Vlaky byly každé ráno a odpoledne **přeplněné.**

Frekvence metra ve špičkách dosahovala technického **limitu.**

Tramvaje na klíčových linkách ve městě se již ve větším počtu na koleje **nevlezly.**

Rozbil jsem proto koalici ODS-ČSSD, domluvil novou a nastoupil jsem jako náměstek primátora pro územní a strategický rozvoj v listopadu 2011 do výkonné funkce člena rady hlavního města Prahy.

Již v té době jsem věděl, že:

stavební řízení a povolování nové výstavby (včetně bytové) je v Praze **neúměrně dlouhé**. Spousta změn územního plánu, které ležely na stole, když jsem přišel byla kolikrát i starší 9 let!

platná aktualizace Strategického plánu se jmenuje **Praha olympijská**.

se v hustě zalidněném městě – tedy podle norem a předpisů – dá velmi **obtížně stavět**. Že ve městě nevznikají nové „urbanistické“ ulice, nýbrž paneláky naležato, solitérní stavby. Že se město urbanisticky drolí jak v plošném, tak ovšem i ve vertikálním směru.

vizuální podoba veřejných prostranství je stále poplatná komunismu. Vadilo mi množství sloupů, zábradlí a dalších překážek ve veřejném prostoru.

pro udělení si správného úsudku nemohu mluvit pouze s kolegy politiky či s řediteli odborů, ale **musím se bavit i s nižšími patry úřednické hierarchie, vedoucími oddělení na útvaru rozvoje města, ovšem i běžnými lidmi** a se zástupci občanských sdružení.

i když jsem v dané problematice vzdělaný a mnoha politickými diskuzemi o rozvoji města již zkušený, že komplexitu města a možnost vhodných zásahů nemohu sám dobře odhadnout a **potřebuju poradní sbor**.

nebudu nejspíše mít mnoho času na prosazení změn, neboť nebylo jisté, zda budu pobývat na daném postu ještě v dalším období a hlavně, že co se neudělá hned, neudělá se zpravidla nikdy.

se mne potřeba změn osobně dotýká, protože bych v Praze chtěl bydlet. Budťo si vydělávat dostatečně na nájem či si koupit vlastní byt i pro rodinu někde na Vinohradech, Smíchově, Karlíně, Holešovicích, Vršovicích či Dejvicích....

Ve spolupráci s mými poradci jsem zahájil práci na prosazování a realizaci **celkově 10 opatření** (později 11), které měly zejména:

- a) Zrychlit a zjednodušit **novou výstavbu** (včetně a hlavně bytové)
- b) Zkvalitnit novou výstavbu a **umožnit stavbu města** (činžovní domy se smíšeným využitím: parter – kanceláře – byty)
- c) Zkvalitnit **veřejná prostranství**

10 opatření

- Nová aktualizace **strategického plánu (1)**
- Nový **územní plán** – jednodušší z hlediska povolování výstavby, cílený na zalidňování města namísto jeho extenzivní rozvoj do krajiny **(2)**
- Nové **stavební předpisy** – opět umožňující stavět „město“ **(3)**
- **Manuál veřejných prostranství** (později přibyla Koncepce rozvoje pražských břehů) **(4)**
- Nová aktualizace **Zásad územního rozvoje kraje** (která by umožnila znovu vedení okruhů, rozvoj letiště a mj. zároveň logičtěji pro současné město pozměnila např. vedení USES). Jednal jsem také – neúspěšně – s MMR o úplném zrušení pro Prahu přebytečných Zásad územního rozvoje. **(5)**
- **Reorganizace magistrátu** – vytvoření sekce rozhodování o území, kdy by vedoucí sekce (zástupce ředitele magistrátu) mohl dohlížet na termíny vydávání rozhodnutí stavebního úřadu a dalších orgánů státní správy **(6)**
- **Ozvučná deska** – poradenský orgán rady hlavního města Prahy, který nepracuje za jednotlivé radní, naopak tito (či jimi delegovaní experti) jim prezentují své záměry a z diskuze si odnáší cenné poznatky pro další kroky **(7)**
- Reorganizace Útvaru rozvoje města v dynamickou organizaci **IPR**, mozkový trust města analyzující stav Prahy v každém okamžiku, syntetizující ze získaných dat závěry jako podklady pro rozhodování Rady města. Nikoliv řídicí orgán, avšak koncepční a výzkumné pracoviště provádějící v Praze „městovědu/citylogy“. **(8)**
- **Informační středisko** (dnes CAMP) – jako nástroj komunikace mezi městem, obyvateli, investory a občanskými sdruženími. **(9)**
- **Projekt Praha pro lidi** – diskuze s obyvateli v rámci které se nad konkrétními změnami územního plánu jezdilo do terénu a na místě se s místními hledalo řešení (či se odmítalo řešení stávající). **(10)**

Politická cena za prosazení těchto opatření

- Nový územní plán - **Zadání jsem prosadil až napodruhé pod hrozbou rozpadu koalice** (vytvořené před cca 4 měsíci)
- Reorganizace magistrátu - **schválena až po té, co jsem kvůli tomu rozbil koalici s ODS a domluvil novou s ČSSD** (povodně mne pak neočekávaně vynesli na post primátora).
- Nové stavební předpisy - Schváleny v červnu 2014, zakazující velkoplošnou reklamu v zastavěném území Prahy. **Významně přispěly k mé prohře o jediný mandát ve volbách v roce 2014. Což následně usnadnilo i mé vyloučení z politické strany.**
- IPR a aktualizace strategického plánu – nestihlo se zcela i přes velké nadšení všech zúčastněných - **ředitel IPR Tomáš Ctibor byl mj. i z toho důvodu odvolán hned po volbách v roce 2014**
- Projekt Praha pro lidi – **ve volbách 2014 zneužito - např. Vidoule!**

Dnešní (2019) stav původních 10 opatření

- Nový územní plán – původně **plánováno** schválení 2018, dnes je udáváno **2022**.
- Nové stavební předpisy - **díky práci billboardové lobby jejich platnost v r. 2015 pozastavena**. Schváleny až v r. 2016 v podstatě ve stejné podobě pouze s **odstraněnou regulací reklamy**.
- Manuál veřejných prostranství - *schváleno a ceněno*
- Nová aktualizace Zásad územního rozvoje kraje - *schváleno na posledním zastupitelstvu před volbami 2014, dodnes ustály všechny soudní spory*.
- Reorganizace magistrátu – **v roce 2015 koncepce rozbita** a změněna
- Ozvučná deska – **od r. 2015 se neschází**
- IPR – transformace rozpracována, avšak organizace **po transformaci nezeštíhlela**
- Aktualizace strategického plánu – **dokončena až 2016 jako extrémně neaktuální dokument** (vůbec nezachycující problém krucíální problém s bydlením)
- Informační středisko – *dnes CAMP, velmi ceněno*
- Projekt Praha pro lidi – **v projektu ani v jeho období nepokračováno**

Historie tvorby poslední **aktualizace** **strategického plánu**

- v roce 2012 tak byla URM zadána tvorba nové aktualizace Strategického plánu
- v červenci 2014 jsem do ruky obdržel hotovou analýzu
- nebyla koncipována jako syntetizující dokument, nebyla koncipována jako SWOT či obdobná analýza
- pracovní týmy a celkový počet přes 1500 zainteresovaných expertů, ovšem i laiků (předsedů občanských sdružení) vypracovali materiál, který vždy na jedné straně popisoval daný problém, jeho závažnost a návrh řešení

Hlavní teze provedené analýzy (2014) by se dala shrnout takto:

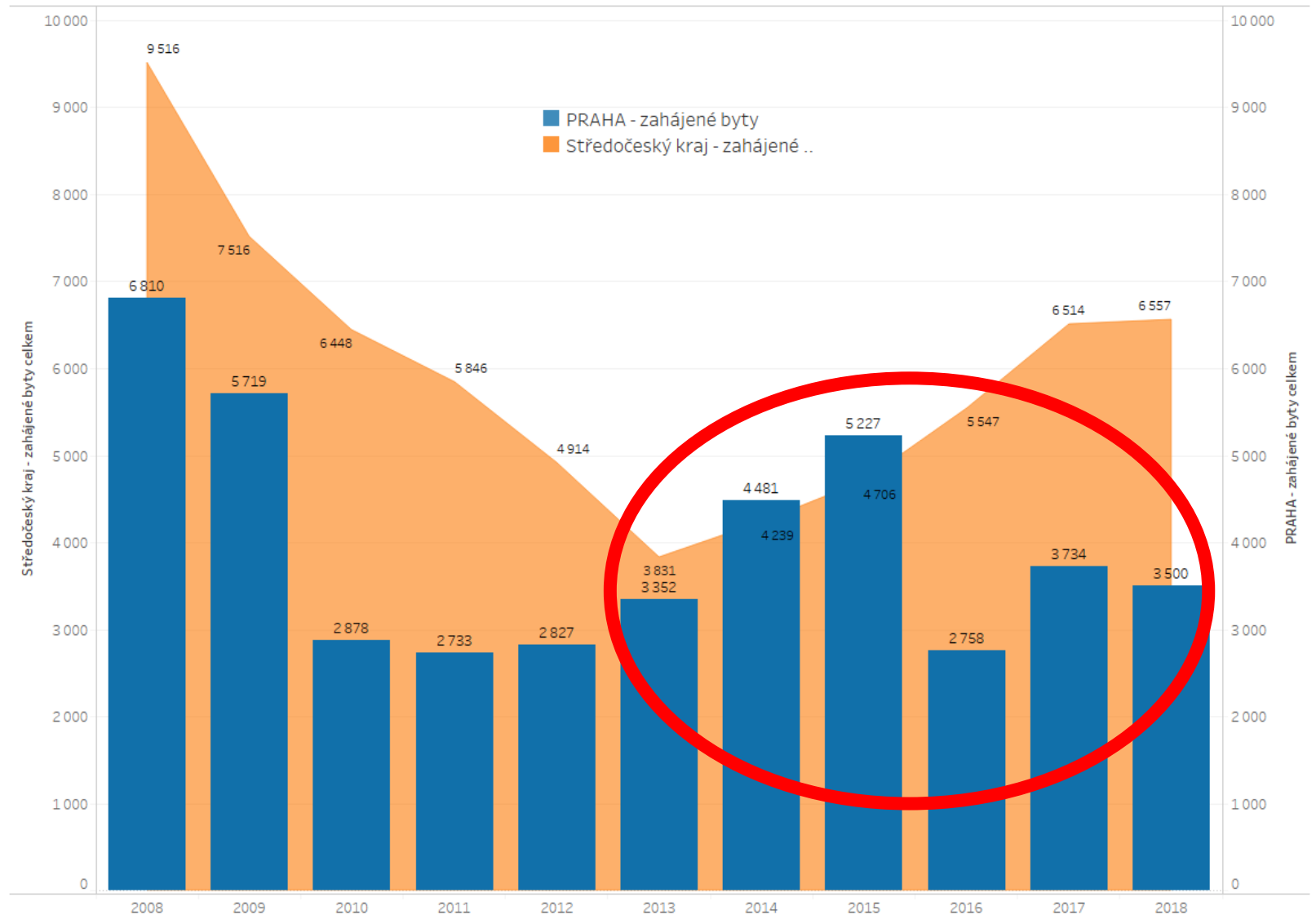
Praha má velké množství malých problémů, avšak žádný velký

Dvě možnosti reakce politické reprezentace:

ŽÁDNÁ AKCE

EXTRÉMNĚ NÁROČNÁ PRÁCE

Jeden ze závěrů analýzy – ten týkající se bytové výstavby byl tento: V Praze je potřeba každý rok zahajovat stavbu cca 6000 nových bytů ročně, což se zejména v důsledku krize od r. 2010 příliš nedaří.

ČERVEN 2019 JIŽ DOKONCE 107 000 / m²

Dnes už Praha nemá spoustu malých problémů.

Má jeden opravdu veliký.

- I přes výše zmíněná prosazená a realizovaná opatření jsem se svým hlavním cílem prokazatelně **neuspěl**.
- Následně jsem (po roce 2014) zvážil své vlastní osobní možnosti bydlení v Praze a nakonec se po roce váhání **odstěhoval**. Nešlo táhnout rostoucí nájem a zároveň zakládat rodinu s více dětmi. Snažím se dnes si na bydlení v Praze vydělat mimo politiku a v různých částech střední Evropy.
- Jsem trochu skeptický k dalším politickým reprezentacím. Ne, že bych si myslel, že nic dělat nelze. Bohužel ale vím, **co to v politice znamená dělat něco**. Kolik úsilí je potřeba pro rozhodnutí a jaká cena se za každé takové rozhodnutí platí. Víím to, protože tuhle cenu jsem já v minulosti zaplatil.
- Studentům, které učím, říkám: „ **vy nebudete bydlet v Praze**, pokud dnes byt Vaše rodina nevlastní“. Před 4 lety mi odpovídali, že to vidím moc černě. Ti letošní mi říkají, že už ani bydlet zde nechtějí, nestojí jim to za to. Zvažují jiná města (podobně jako jsem musel zvážit já).

Chtěl jsem vám zde ukázat, co je to politika na úrovni hlavního města Prahy. Co obnáší každé rozhodnutí. A že je **velký rozdíl mezi říkáním „dělám“ a „udělám“, či lépe „udělal jsem“**.

Věřím, že zde zazní spousta receptů. Jistě uslyšíme, co se vše má dělat, a jak. A co se mělo dělat a jak.

Rád ke každému tomu receptu něco z hlediska politické praxe sdělím.

Nemluvíme totiž nyní v Praze o problému s tisícem neobsazených bytů či krátkodobých pronájmů. Mluvíme o neustále narůstajícím manku desítek tisíc a za pár let až **stotisíce bytů**. O narůstajícím deficitu ubytování pro studenty, pro rodiny s dětmi, pro obyčejnou střední třídu.

Nekoukejme po Vídni, která 100 let staví své vlastní město. Je to stát a schvaluje si své zákony. Zabývejme se Prahou a **hledejme průnik mezi naší dlouhodobou (od r. 1989) snahou o tržní prostředí a zároveň potřebu města rozvíjet se díky růstu počtu obyvatel.**

Protože **správný recept** je proto jediný – **extrémní úsilí v politickém konání**, osobní zainteresovanost osob, nediskutování přístupů nýbrž realizace všech možných dohromady a naráz. Tedy zejména je třeba:

- jednoduchá a rychlá výstavba investory
- aktivní výstavba města
- rozpohybovaný trh s byty
- systém půjček pro rodiny
- podpora družstevních bytů
- ovšem i mnoho dalších ...

Lze toho totiž dělat spoustu a mnoho nápadů může být vzájemně synergických. Ale také mohou být tyto použity pro další prohloubení našeho problému.

Například při aktuálně nové situaci – přihlášení se k problému klimatické změny. Nestačí sázet stromy. Nejde jen snížení CO₂ v Praze. Naopak, jde přece o celkové snížení CO₂ na obyvatele. Tedy jinými slovy udržení stávající úrovně CO₂ v Praze při zvýšení počtu obyvatel. Tedy zvýšení zalidnění ve městě.

Dnes nejde už ani tak nejde o to, co se udělá, ale jestli se něco udělá. Je třeba konec diskuzí, zda je toto či ono vhodnější pro nápravu situace. Nečekejme a nepožadujme žádná ideální řešení, tlačme ale činitele k tomu, že **MUSÍ alespoň něco dělat.**

Dostupné bydlení „se“ samo neudělá. Musí se tvrdě vydřít každodenní, zejména politickou prací. Každé rozhodnutí vyžaduje úsilí. To politické pak úsilí extrémní. A my si musíme umět vážit těch, kdo tato rozhodnutí dělat umí.

Pryč je totiž jak doba, kdy politik/bolševik všechno zařídil. Ale pryč je také doba, kdy se obráceně hodilo, že politik nic nedělal a trh vše vyřešil. V dnešní době jsou tak zasukované procesy řízení a výstavby, že se **politik musí extrémně snažit zprůchodnit celý systém.**

Kdekoliv již někdo bydlí, tak tam od určité hustoty zalidnění nechce další sousedy. **NIMBY efekt** je přirozeným následovníkem a obdobou odpudivé síly, řídnutí, dekoncentrace, jedné ze dvou prasil působících v našem světě.

Jakékoliv polevení v politickém úsilí znamená, že později – pokud se chceme vyhnout celkovému kolapsu – bude toto úsilí nutné nějak uměle zvýšit. Čím později však úsilí vyvineme, tím více přitom pošlapeme naše lidská práva a naše svobody. Urbanismus a architektura bude více znehodnocena. **Čím více budeme to nové zadržovat, tím spíše budeme stavět znovu sídliště.** Ať už rozhodnutím strany či dnes dokonce firmy...

Apeluji na všechny, vzbudme se! Už včera bylo pozdě.

A apeluji na nás tady – ptejme se všech zainteresovaných politiků takto: **ČO JSTE UDĚLALI PRO TO, ABY V PRAZE NEBYLY TAK DRAHÉ BYTY A NAŠE DĚTI TU MOHLY BYDLET A STUDOVAT?** A sledujme, jestli mluví vůbec k věci. Jestli mluví v řádu desítek tisíců bytů a domů. Ptejme, jestli si v Praze hodlá koupit byt...

A obráceně směrem k „nám“ – nepolitikům – apeluji: Rady bez znalosti politických rozhodovacích procesů jsou k ničemu. Zdůrazňování negativních trendů, příklady z cizí praxe (i když i tady je limit v podobě různých systémů správy), to politici potřebují.

„Poradců“ proto doporučuji se ptát: **Co víte o politickém rozhodování? Pomáháte? Neprezentujete spíše sebe?** *Zřejmě totiž dnes i poradce potřebuje vlastního poradce...*

Doporučuji pro vzájemné pochopení zkusit také být:

ne-politik
politik
ex-politik

Děkuji za pozornost
tomas.hudecek@cvut.cz